

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 13
від 26 червня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом
в.о. ректора СНУ ім. В. Даля

№ 103/24 від 01 липня 2026 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АСПІРАНТУРУ І ДОКТОРАНТУРУ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Редакція 2026-01

м. Київ

АВТОР:

Завідувач аспірантури і
докторантури СНУ ім. В. Даля

О. В. Любимова-Зінченко

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи

О.Б. Целіщев

1. МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

- 1.1. Положення про аспірантуру і докторантуру Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») з метою здійснення управлінської діяльності в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля) з питань, що стосуються підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти.
- 1.2. Положення є обов’язковим для ознайомлення та виконання аспірантами та докторантами СНУ ім. В. Даля.
- 1.3. Для інших працівників та здобувачів вищої освіти СНУ ім. В. Даля Положення носить інформаційний характер.

2. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТІ СКОРОЧЕННЯ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Аспірант -	особа, зарахована до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеню доктора філософії.
Докторант -	особа, зарахована до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора наук.

У даному Положенні застосовано наступні скорочення:

СНУ ім. В. Даля -	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.
Положення -	Положення про аспірантуру і докторантуру Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 3.1. Положення про підготовку здобувачів наукового ступеня доктора філософії та доктора наук у Східноукраїнському національному університеті розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту» (у редакції від 16.08.2024 р.), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (у редакції від 27.06.2024 р.), постанов Кабінету Міністрів України (далі – Кабмін України) від 23.03.2016 р. № 261 «Порядок

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (в редакції постанови Кабміну України від 03.05.2024 р. № 507) та від 12.01.2022 р. № 44 «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 р. № 686), інших наказів Міністерства освіти і науки України, Статуту СНУ ім. В. Даля і визначає порядок підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та наукового ступеня доктора наук у Східноукраїнському національному університеті.

- 3.2. Структурним підрозділом Університету, що здійснює організаційне забезпечення підготовки здобувачів наукових ступенів доктора філософії та доктора наук, є відділ аспірантури і докторантури, який у своїй діяльності керується Законами України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», відповідними постановами Кабміну України, наказами МОН України, наказами і постановами Національного агентства забезпечення якості освіти, рішеннями Вченої ради університету, наказами ректора, Положенням про відділ аспірантури і докторантури СНУ ім. В. Даля.
- 3.3. Організаційне, координаційне та науково-методичне забезпечення підготовки здобувачів наукових ступенів доктора філософії та доктора наук здійснюють Вчена рада університету та відділ аспірантури та докторантури в межах своїх повноважень.

Відділ аспірантури та докторантури координує діяльність структурних підрозділів (кафедр), які здійснюють підготовку здобувачів наукових ступенів доктора філософії та доктора наук, забезпечує організаційний та науково-методичний супровід освітньо-наукового процесу, надає консультативну та інформаційну підтримку кафедрам, науковим керівникам і здобувачам, сприяє дотриманню вимог законодавства та внутрішніх нормативних документів університету, а також здійснює моніторинг і контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук.

- 3.4. Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється закладами на підставі отриманої ліцензії. Якщо окремі елементи освітньо-наукової програми забезпечуються іншим закладом, під час ліцензування освітньої діяльності закладу на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та під час акредитації відповідної освітньо-наукової програми враховуються показники спільного наукового потенціалу двох закладів (зокрема

показники кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення). До загального ліцензованого обсягу зараховуються особи, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою. Підготовка докторів наук може здійснюватися Університетом без отримання ліцензії.

3.5. Докторантура з певної наукової спеціальності за галуззю науки відкривається за рішенням Вченої ради Університету, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій науковій спеціальності. Наукова кваліфікація особи, що відповідає науковій спеціальності, з якої відкрито докторантуру, визначається за такими критеріями:

1) наявність у особи:

- документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі науки та/або наукової спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (науковою спеціальністю);
- наукових публікацій з відповідної наукової спеціальності, серед яких не менше трьох публікацій за останні п'ять років, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus. До однієї публікації, проіндексованої у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, прирівнюється дві публікації за останні три роки у виданнях, що включені до категорії “Б” переліку наукових фахових видань України, або одна одноосібна монографія (дві колективні монографії) з наявністю трьох рецензентів і рекомендацією Вченої ради закладу, виданих за останні п'ять років;

2) участь особи у:

- підготовці наукових кадрів, що підтверджується виданим здобувачеві документом про присудження відповідного наукового ступеня;
- атестації наукових кадрів як опонента (офіційного опонента) або члена відповідної спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради), або члена експертної ради з питань атестації наукових кадрів.

3.6. Підготовка науково-педагогічних і наукових кадрів здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про вищу освіту".

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі Університету за очною (денною, вечірньою) або заочною формою здобуття вищої освіти, при цьому за державним замовленням – виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою;
- поза аспірантурою – для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або

науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в СНУ ім. Даля.

Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук здійснюється:

- в докторантурі Університету заочною (денною) формою підготовки;
- шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

3.7. Підготовка осіб в аспірантурі і докторантурі здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету у державних закладах (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів у комунальних закладах (регіональне замовлення);
- за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав заклад на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або здобувачів наукового ступеня доктора наук).

3.8. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, та особи, яким надано статус закордонного українця і які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України. Здобуття вищої освіти зазначеними категоріями осіб за кошти державного бюджету здійснюється в межах квот, визначених Кабміном України. Підготовка іноземців та осіб без громадянства в аспірантурі здійснюється:

- на підставі міжнародних договорів, укладених між Університетом та закладами освіти (науковими установами) інших країн про міжнародну академічну мобільність;
- за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб (на умовах контракту).

3.9. Для врегулювання відносин між здобувачем та Університетом укладається договір за формою, затвердженою Кабміном України.

3.11. Усі особи, які здобувають вищу освіту в Університеті, мають рівні права та обов'язки.

3.12. Нормативний строк підготовки здобувача освітнього ступеня доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти (очна (денна), заочна) становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки. Строк підготовки здобувача відповідного освітнього ступеня включає проведення наукових досліджень згідно з індивідуальним планом наукової роботи за темою дисертації упродовж усього періоду реалізації освітньо-наукової (наукової) програми підготовки здобувача вищої освіти в аспірантурі (докторантурі), а також заплановані строки попередньої експертизи та захисту дисертації відповідно у разовій спеціалізованій Вченій раді.

3.13. Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється СНУ ім. В. Даля на підставі отриманої ліцензії.

До загального ліцензованого обсягу зараховуються особи, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

- 3.14. Державне замовлення на підготовку здобувачів в аспірантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі.

4. ПРОЦЕДУРА ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

- 4.1. Вступ до СНУ ім. В. Даля з метою підготовки в аспірантурі здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього положення, умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України, та правил прийому до СНУ ім. В. Даля, затверджених Вченою радою СНУ ім. В. Даля.
- 4.2. Наведення у правилах прийому переліку акредитованих та неакредитованих освітньо-наукових програм є обов'язковим. Атестація здобувача можлива лише за акредитованою освітньо-науковою програмою.
- 4.3. Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства проводиться лише на акредитовані освітньо-наукові програми.
- 4.4. Для участі у проходженні вступних випробувань особа подає всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до СНУ ім. В. Даля у визначені цими правилами строки.
- 4.5. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що є еквівалентним диплому магістра і виданий іноземним закладом вищої освіти, проходить вступні випробування нарівні з іншими особами. Визнання диплома, виданого іноземним закладом вищої освіти, здійснюється відповідно до законодавства протягом чотирьох місяців після зарахування вступника.
- 4.6. Процедура визнання й встановлення еквівалентності диплома здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту».
- 4.7. Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань, які встановлюються Міністерством освіти і науки України, та правилами прийому до СНУ ім. В. Даля, затверджених Вченою радою СНУ ім. В. Даля.
- 4.8. Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в правилах прийому до СНУ ім. В. Даля.
- 4.9. Відповідно до правил прийому до СНУ ім. В. Даля особам, які вступають до СНУ ім. В. Даля для підготовки в аспірантурі зі спеціальності, віднесеної до іншої галузі знань

- (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.
- 4.10. Для проведення вступних випробувань до аспірантури за відповідною спеціальністю створюються предметні екзаменаційні комісії під головуванням, як правило, гарантів освітньо-наукової програми доктора філософії з обраної спеціальності. Предметні екзаменаційні комісії призначаються наказом ректора СНУ ім. В. Даля.
- 4.11. Організаційні заходи щодо прийому до аспірантури іноземців та осіб без громадянства здійснює відділ по роботі з іноземними студентами СНУ ім. В. Даля.
- 4.12. Вступні випробування до аспірантури СНУ ім. В. Даля складаються відповідно до правил прийому до СНУ ім. В. Даля.
- 4.13. Програми вступних випробувань до аспірантури оприлюднюються на вебсайті СНУ ім. В. Даля.
- 4.14. Конкурсний бал (КБ) вступника та рейтинговий список вступників до аспірантури формуються відповідно до правил прийому до СНУ ім. В. Даля.
- 4.15. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до СНУ ім. В. Даля.
- 4.16. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора СНУ ім. В. Даля, який оприлюднюється в установленому порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

- 5.1. Аспіранту протягом місяця після зарахування до аспірантури відповідним наказом ректора СНУ ім. В. Даля призначається науковий керівник із числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем за згодою працівника. Вчена рада СНУ ім. В. Даля надає у встановленому порядку дозвіл на наукове керівництво здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії науковим та науково-педагогічним працівникам з науковим ступенем доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та відповідну наукову кваліфікацію.
- 5.2. Наукові колективи навчально-наукових факультетів створюють умови для органічної та плідної співпраці науковців і талановитої студентської молоді, здійснюють заходи для створення й розвитку наукових напрямів, формування наукових шкіл з урахуванням сучасних світових тенденцій. Для цього потенційні наукові керівники сприяють формуванню здатності й готовності здобувачів вищої освіти здійснювати наукову роботу

- ще з бакалаврського рівня за допомогою залучення до виконання науково-дослідних і дослідницько-інноваційних робіт.
- 5.3. Наукова діяльність аспірантів має відповідати напрямів досліджень наукових керівників.
- 5.4. Науковий керівник здобувача здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту й методології наукових досліджень, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану здобувача і відповідає перед Вченою радою навчально-наукового факультету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника. Вчена рада навчально-наукового факультету заслуховує доповіді наукових керівників, завідувачів кафедр про підсумки звітів здобувачів у вересні щорічно.
- 5.5. Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше п'яти здобувачів.
- 5.6. Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів.
- 5.7. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівнику щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників).
- 5.8. Рішенням Вченої ради СНУ ім. В. Даля здобувачу може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними, а також змінено наукового керівника.
- 5.9. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача СНУ ім. В. Даля змінює наукового керівника у разі:
- 5.9.1. припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;
 - 5.9.2. неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
 - 5.9.3. невиконання своїх обов'язків, визначених пунктами цього положення;
 - 5.9.4. відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
 - 5.9.5. прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
 - 5.9.6. притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
 - 5.9.7. спільного бажання наукового керівника і здобувача;

- 5.9.8. в інших випадках, передбачених законодавством.
- 5.10. Освітньо-наукова програма, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії, складається з освітньої та наукової складових.
- 5.11. Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30–60 кредитів ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного й підсумкового контролю.
- 5.12. Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою відповідного навчально-наукового факультету/університету протягом двох місяців з дня зарахування особи до закладу для підготовки в аспірантурі.
- 5.13. Індивідуальний навчальний план повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків кількості кредитів освітньої компоненти ЄКТС. Аспірант може змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою факультету/університету.
- 5.14. Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі СНУ ім. В. Даля, а також у межах реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти.
- 5.15. Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення кафедрою відповідного навчально-наукового факультету рішення про відрахування аспіранта.
- 5.16. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід’ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.
- 5.17. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи.
- 5.18. Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем з його науковим керівником (керівниками) і після обговорення кафедрою затверджуються Вченою радою університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до СНУ

- ім. В. Даля для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена й затверджена у новій редакції Вченою радою університету після обговорення на засіданні кафедри.
- 5.19. Підготовка здобувачів здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою СНУ ім. В. Даля для кожної спеціальності.
- 5.20. Індивідуальний навчальний і науковий плани роботи здобувача складаються в двох примірниках, які зберігаються на кафедрі та у здобувача.
- 5.21. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню й наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, вирішення комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової й педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію й пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою Вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.
- 5.22. СНУ ім. В. Даля в установленому ним порядку може прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою та визначити академічну різницю (у разі потреби).
- 5.23. Аспіранти можуть бути переведені до іншого закладу, зокрема, якщо заклад не має акредитованої освітньо-наукової програми зі спеціальності здобувача, або в межах одного закладу:
- 5.23.1. на навчання за державним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;
 - 5.23.2. на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним замовленням;
 - 5.23.3. на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності в межах галузі, що є реалізацією їх права обирати види, напрями й засоби наукової та науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей і загальнолюдських цінностей.
- 5.24. Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного замовлення за умови наявності вакантних місць.
- 5.25. У разі відсутності таких місць аспіранти за їх згодою можуть бути переведені на

- навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.
- 5.26. Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.
- 5.27. На першому році навчання переведення аспірантів забороняється.
- 5.28. Якщо заклад не отримав сертифікат про акредитацію освітньо-наукової програми або в закладі закінчився строк дії сертифіката про акредитацію такої програми, переведення здобувачів до іншого закладу, у якому відповідна освітньо-наукова програма акредитована, здійснюється відповідно до законодавства.
- 5.29. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).
- 5.30. Не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:
- 5.30.1. отримує академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми, висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану;
 - 5.30.2. звертається до структурного підрозділу СНУ ім. В. Даля, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому та електронному вигляді, наукові публікації, у яких висвітлено наукові результати дисертації, академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).
- 5.31. З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне й практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні базового структурного підрозділу СНУ ім. В. Даля, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача. Результати обговорення й проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головуючим на засіданні структурного підрозділу СНУ ім. В. Даля. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.
- 5.32. У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до структурного підрозділу СНУ ім. В. Даля не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення

- нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в СНУ ім. В. Даля для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.
- 5.33. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до Вченої ради СНУ ім. В. Даля з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої Вченої ради СНУ ім. В. Даля не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.
- 5.34. Утворення разової спеціалізованої Вченої ради СНУ ім. В. Даля та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії.
- 5.35. Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій Вченій раді СНУ ім. В. Даля.
- 5.36. Аспірант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури з дати набрання чинності наказом СНУ ім. В. Даля про видання диплома доктора філософії відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.
- 5.37. Особа, яка була відрахована з СНУ ім. В. Даля у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до СНУ ім. В. Даля повторно, виконуючи умови вступу і правила прийому СНУ ім. В. Даля.
- 5.38. Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним замовленням, може повторно вступити до закладу для підготовки в аспірантурі за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.
- 5.39. Аспіранти, які були відраховані із закладу вищої освіти до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання у цьому закладі в межах ліцензованого обсягу за умови наявності залишку нормативного строку навчання в аспірантурі не менш ніж вісім місяців для завершення та захисту дисертації.

6. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

- 6.1. Докторантура відкривається за рішенням Вченої ради СНУ ім. В. Даля, що затверджується наказом ректора СНУ ім. В. Даля, за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук з відповідної або суміжної спеціальності. Наявність підстав

для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

- 6.2. Прийом до докторантури здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.
- 6.3. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється за державним замовленням і за кошти фізичних осіб в докторантурі за очною денною формою навчання.
- 6.4. До докторантури приймаються особи, які мають ступінь кандидата наук, доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в науко-метричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.
- 6.5. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі, структурному підрозділу СНУ ім. В. Даля розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради СНУ ім. В. Даля.
- 6.6. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому до СНУ ім. В. Даля. Перелік повинен включати:
 - заяву в паперовій формі;
 - копію документа, що посвідчує особу та громадянство;
 - копію довідки про призначення ідентифікаційного коду;
 - особовий листок з відділу кадрів;
 - список опублікованих праць;
 - витяг з протоколу засідання кафедри про рекомендацію до вступу в докторантуру;
 - копію диплома доктора філософії або кандидата наук;
 - копію атестата про присвоєння вченого звання доцента (за наявністю);
 - згоду на обробку даних.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради СНУ ім. В. Даля щодо зарахування такого вступника в

докторантуру Вчена рада СНУ ім. В. Даля одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада СНУ ім. В. Даля надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

- 6.6. Вчена рада СНУ ім. В. Даля в місячний строк розглядає висновки кафедри, відділу щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників СНУ ім. В. Даля із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора СНУ ім. В. Даля.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

- 6.7. Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН, у спеціалізованій Вченій раді.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах галузі знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

- 6.8. Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої Вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.
- 6.9. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між закладами вищої освіти та науковими установами, у яких діють спеціалізовані Вчені ради з відповідних спеціальностей.
- 6.10. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою Вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в СНУ ім. В. Даля, до якого зарахований докторант. Якщо у закладі вищої освіти, до якого зарахований докторант, не функціонує спеціалізована Вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована Вчена рада з відповідної спеціальності

іншого закладу вищої освіти за клопотанням закладу вищої освіти, що здійснював підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук, або за заявою докторанта.

7. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

- 7.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії у СНУ ім. В. Даля поза аспірантурою. Підготовка таких осіб триває чотири роки.
- 7.2. Особа подає до закладу заяву про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.
- 7.3. Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе після визнання її диплома відповідно до законодавства.
- 7.4. Для підготовки з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою за спеціальностями юридичного, медичного або ветеринарного спрямування особа подає диплом магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності юридичного, медичного або ветеринарного спрямування.
- 7.5. Після зарахування закладом особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою відповідним наказом керівника цього закладу призначається науковий керівник (два наукових керівники) з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу з науковим ступенем доктора наук, кандидата наук або доктора філософії.
Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.
- 7.6. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання відповідної освітньо-наукової програми зазначеного закладу згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій Вченій раді.
- 7.7. Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору про навчання або академічної доброчесності є підставою для ухвалення кафедрою відповідного факультету рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою із СНУ ім. В. Даля

- 7.8. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою вищий заклад вживає заходів до відрахування такої особи з підготовки у цьому закладі. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою у закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.
- 7.9. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до пунктів 26—27 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261.
- 7.10. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій Вченій раді.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ

- 8.1. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:
- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у вищих навчальних закладах, бібліотеках і державних архівах України;
 - тримання методичного і змістового наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Вченою радою СНУ ім. В. Даля двох керівників;
 - безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
 - академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);
 - академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства.

- 8.2. Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:
- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки;
 - виконувати індивідуальний навчальний і науковий плани та систематично звітувати про хід виконання на засіданні кафедри, відділу чи іншого підрозділу вищого навчального закладу, який уповноважений для цього його Вченою радою;
 - захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій Вченій раді.
- 8.3. Покладання закладом вищої освіти на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.
- 8.4. Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.
- 8.5. Аспірант або докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, має право за власним вибором отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу вищої освіти на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрхованим з аспірантури або докторантури.
- 8.6. Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового (науково-педагогічного) працівника в такому закладі вищої освіти, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

Ідентифікаційні ознаки документа (назва, редакція, дата впровадження тощо)
Положення про аспірантуру і докторантуру СНУ ім. В. Даля Редакція 2026-01 Введено в дію 01 липня 2026 року

[illegible]